

**A GYŐRI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA
STRATÉGIÁJA ÉS FEJLESZTÉSI TERVE**

1. A főiskola alapítása és eddigi tevékenysége

A Győri Hittudományi Főiskola elődje a Káptalani vagy Székesegyházi Iskola, mely a 13. század elejétől él és működik. A 14. század közepéről való első írásos említése. Az iskola a Székesegyház déli oldalán állt 1566-ig.

A Papnevelő Intézet alapítása 1627-ben Dallos Miklós győri püspök nevéhez fűződik. Ez időben a jezsuiták vezetik az intézményt.

Széchenyi György püspök 1684-ben 25 ezer rajnai forintos alapítványával vetette meg az Egyházmegyei Szeminárium alapját. Ebből épült meg a mai „öreg szeminárium” épületének egy szintje (ma Egyházmegyei Könyvtár és Kincstár) és itt folyt a papképzés.

Sinzendorff Fülöp püspök ezen épület bővítésével hozta létre 1732-ben a Hittudományi Főiskolát, és vezetését a pannonhalmi bencésekre bízta. Az intézmény vezetését később a domonkosok, a piaristák, majd ismét a jezsuiták látták el - az egyházmegyét vezető püspökök megbízásai szerint - II. József rendeletének életbelépéséig, amikor a császár bezáratta az egyházmegyei szemináriumokat, és Pozsonyban országos szemináriumot hozott létre. Ekkor a Győrött tanuló papnövendékek is ott folytatták tanulmányaikat. Simor János püspök 1857-ben az „Apáturház”-ban kisszemináriumot létesített.

Széchenyi Miklós püspök nevéhez fűződik az új szeminárium 1910-beni építtetése. Ezen épületben azóta is folyik az oktatás.

A Főiskola részletes története a kezdetektől 1935-ig Dr. Bedy Vince: „A győregyházmegyei papnevelés története” című könyvében olvasható. Egyben itt található a Győri Hittudományi Főiskola elődjére vonatkozó néhány fontos dokumentum szövege is, köztük Széchenyi György alapítólevele. Napjainkban Zsebedics József kanonok dolgozta fel a szeminárium történetét: Fejezetek és emlékek a győri papnevelő intézet életéből 1910-1966 címen.

A 20. század második felétől a Főiskola életét, hallgatói létszámának alakulását nagyban meghatározta a politikai események alakulása. Ennek következtében 1952 óta intézményünkben folytatták tanulmányaikat a szombathelyi, pécsi majd 1965 óta a veszprémi egyházmegye papnövendékei is.

A rendszerváltást követő években az egyházmegyék ajándékba kapott szabadságukat kihasználva egymás után alapították, illetve újraindították saját intézményeiket. Ennek következtében Főiskolánkon jelenleg két egyházmegye növendékei tanulnak a teológus szak nappali tagozatán néhány külföldi (magyar nemzetiségű) hallgatóval együtt.

A rendszerváltást követően intézményünk első lépése az Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola és Főiskolánk közös elhatározásaként 1991. december 13-án létrejött Együttműködési szerződés a hitoktatói szak működtetéséről. A megállapodás a Magyar Katolikus Püspöki Kar külön bizottsága, valamint a Művelődési és Közoktatási Minisztérium külön bizottsága között 1991. ápr. 17-én folytatott megbeszélésen elfogadott megállapodás alapján jött létre. A megállapodás lehetővé tette, hogy intézményünk szoros belső együttműködésben az ACsJTF-val a régió számára hittanárokat képezzen.

A Magyar Katolikus Püspöki Kar, valamint a Művelődési és Közoktatási Minisztérium külön bizottsága között a hitoktatói és hittanári képzés indításának és folytatásának országos

szabályozására az 1991. ápr. 17-én folytatott megbeszélésén elfogadott megállapodás alapján a Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola főigazgatója és a Győri Hittudományi Főiskola főigazgatója a képzés szombathelyi megvalósítására 1997. július 16-án együttműködési megállapodást kötött.

Intézményünk kezdettől fogva részt vesz a Győri Universitas Szövetség törekvéseiben. Ennek értelmében szoros kapcsolatot tart fenn a város és a régió többi főiskolájával, egyetemével.

Intézményünk 1996 februárjában kezdeményezte a Pápai Lateráni Egyetem Teológiai Fakultásánál az affiliációs eljárást. Az eljárás a Lateráni Egyetem vezetőjének támogatásával még abban az évben elkezdődött és 1999. január 27-én lezárult. Az affiliáció eredményeként főiskolánkon egyetemi szintű teológusképzést biztosítunk hallgatóink számára, melynek befejezése után bakkalaureátusi fokozatú oklevelek kiadására kerül sor. A főiskolai szintű képzésből kiemelkedett egyetemi szintű képzés méltán tükrözi az elmúlt évek fejlődésének eredményeit és egyben az oktatás magas színvonalát.

Az affiliációs eljárás 2012-ben újabb öt évre nyert megerősítést, amelynek megújítása jelenleg folyamatban van.

Az 1990-es évek elején FEFA pályázat keretében a legfontosabb vállalt fejlesztés az információs rendszer korszerűsítése volt, a tudományos munka és az adminisztráció gépesítése céljából. A projekt segítségével számítógépeket és fénymásolókat szereztünk be, valamint telefaxot és modemot vettünk. Ez utóbbiakkal a főiskolákkal és az igazgatási szervekkel bonyolított információcserét kívántuk meggyorsítani. Főiskolánkon - úgy véljük -, minden további fejlesztésnek a kapott FEFA támogatás képezi alapját. Az oktatás támogatásán kívül a SZE segítségével kiépített lokális hálózatot tartjuk leglényegesebb eredményünknek, amely az internethez is csatlakozást biztosít.

2003-ban került bevezetésre a kreditrendszer, és ebben az évben kezdődött meg a tanulmányi adminisztráció elektronikus kezelése a Neptun-rendszer segítségével.

2006 óta teológusképzés osztatlan mesterszakként működik. Átalakult a hittanárképzés is, a hagyományos, 8 féléves képzés megszüntetésével párhuzamosan elkezdődött a 6 féléves katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak működése. Az itt végzett hallgatók 2009-től a megszerzett BA oklevél birtokában – újabb felvételi vizsgát követően – folytathatják tanulmányukat a hittanár-nevelőtanár mesterszakon.

Intézményünk 2007-ben sikeres akkreditációs eljáráson esett át a MAB részéről.

2010-ben tovább bővült a főiskola és az akkor már a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Karának együttműködése: a vallási turizmus szakirány bevezetésével Főiskolánk oktatói részt vesznek a szakirány valláshoz kapcsolódó tantárgyainak oktatásában.

Ugyanebben az évben neves külföldi és hazai vendégek és előadók közreműködésével ünnepelte a főiskola az „Új szeminárium” fennállásának 100. évfordulóját.

Intézményünkben 2013/14. tanévben ismételt sikeres akkreditációs eljárás zajlott.

2014 szeptemberében megkezdődött a képzés a hittanár-nevelőtanár egységes, osztatlan, 10 féléves szakon.

2016 szeptemberében új szakkal bővül a Főiskola kínálata, a 2016/17. tanévtől indul el az

oktatás a római katolikus kántor alapszakon.

A Győri Hittudományi Főiskola mint az egyházi és egyben magyar felsőoktatás szerves része, felelősségteljesen vállalta törvényi kötelezettségeit: akkreditációs eljárás lefolytatása, kreditrendszerű képzésre való átállás, hallgatói információs rendszer (Neptun) bevezetése, Bologna-folyamatnak megfelelő képzések (osztatlan teológus szak és hittanár szak, valamint BA katekéta-lelkipásztori munkatárs és MA hittanár-nevelőtanár szak) indítása és fokozatos bevezetése, a regisztrációs eljárás végigvitele.

Ezt a hagyományokon alapuló, de az új kor kihívásaira nyitott, elkötelezett munkát szeretnénk folytatni a jövőben is.

2. A főiskola jelenlegi helyzete

A Győri Hittudományi Főiskolán jelenleg ötféle képzés folyik: teológus szakon, valamint a világi hallgatók képzése a hittanár-nevelőtanár osztatlan, a hittanár-nevelőtanár mester- és katekéta-lelkipásztori munkatárs, valamint római katolikus kántor alapszakon. A teológus szakra vonatkozó affiliáció következtében ezen a szakon egyetemi, azaz bakkalaureátusi képzés vált lehetővé. A teológus szakon nappali tagozatos képzés zajlik, a leendő hittanárok és katekéta-lelkipásztori munkatársak, illetve kántorok a győri székhelyen és a szombathelyi telephelyen nappali, illetve levelező tagozaton is tanulhatnak.

Az egyetemi szintű teológus szakon végzett tanulmányok egyetemi szintű teológiai diplomával, bakkalaureátussal zárulnak, amely lehetőséget ad a hallgatóknak arra, hogy bármelyik katolikus teológiai fakultáson a második ciklusban folytathassák tanulmányaikat. A képzési idő 12 félév.

A teológus szakon csak egyházmegyébe, illetve szerzetesrendbe felvett papnövendékek és szerzetes jelöltek folytathatnak tanulmányokat. A szak ezen jellegéből adódóan – mint ahogy azt intézményünk organogramja is kifejezi – szoros belső kapcsolat van az oktatás és nevelés között, azaz a Főiskola és a Papnevelő Intézet között. Ez a jelleg erősen megfigyelhető a Főiskola külföldi akkreditációját igazoló dokumentumokban és egyéb általános szabályzatokban (vö. CIC 244.kanon). Ezen szak külföldi – egyházi – akkreditációjának alapját az Egyházi Törvénykönyv "Klerikusok képzése" című fejezete alapozza meg (CIC 232-264. kanon). A CIC ezen rendelete értelmében a katolikus püspöki konferenciák feladata a legfőbb egyházi hatóság által kiadott szabályok figyelembevételével elkészíteni a Papnevelési Szabályzatot, melyet az Apostoli Szentszék hagy jóvá.

Az 1974-ben kiadott szabályzatok (A magyarországi papnevelés általános szabályzata, A hittudományi főiskolák tanulmányi és vizsgaszabályzata, Irányelvek a főiskolai tanárok és a szemináriumi nevelők számára) után 1996-ban került jóváhagyásra a Ratio Fundamentalit Institutionis Sacerdotalis in Hungaria. Ezt egészíti ki a Ratio Studiorum. A GyHF teológus szakára vonatkozó minden részletes adat ezen dokumentumokban, illetve az ezekben felhasznált az Apostoli Szentszék és a Nevelésügyi Kongregáció által kiadott dokumentumokban található. Ezen szakra vonatkozó állandó külföldi akkreditáció, illetve annak jelenléte a megyés főpásztor révén a Nevelési Kongregáció előírásaival és ellenőrzésével igazolható. Dr. Dankó László Kalocsa-kecskeméti érsek úr, mint apostoli vizitátor az 1991-92. tanévben a Nevelésügyi Kongregáció megbízásából látogatta meg intézményünket. Tapasztalatairól a Kongregációnak és a megyéspüspöknek részletes jelentést küldött. A Kongregáció prefektusa Pio Laghi bíboros 1995. május 31-én írt válaszában kiemeli a jelentés pozitív megállapításait és tanácsokat ad a püspököknek a papnevelés

eredményesebbé tétele érdekében. A külföldi akkreditáció részét képezi a megyésfőpásztornak az Apostoli Szentszék részére készített jelentése (melyben jelentős helyet foglal el a főiskola aktuális helyzetének bemutatása), valamint az öt évenként megismétlődő „ad limina” látogatás.

A világi hallgatók képzése a katekéta-lelkipásztori munkatárs és a kántor alapszak, a hittanár-nevelőtanár mester és a hittanár-nevelőtanár osztatlan szakokon a 2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról, 15/2006. (IV.3.) OM rendelet az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről, illetve a 2011 évi. CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról, a 283/2012. (X. 4.) Kormányrendelet a tanárképzés rendszeréről, a szakosodás rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről, valamint a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről.

A katekéta-lelkipásztori munkatárs és a kántor alapszakon a képzési idő 6 félév, a hittanár-nevelőtanár mesterszakon 4 félév és a hittanár-nevelőtanár osztatlan képzésen 10 félév. Ez utóbbin a képzési idő az előtanulmányok függvényében rövidebb is lehet.

3. A Főiskola jövője

Terveink, elképzeléseink felvázolása előtt - mozgási területünk szűkösségének jobb megértése érdekében - érdemes röviden odafigyelni intézményünk múltjára. A rendszerváltás előtti években a hittanár és hitoktató szak egyáltalán nem, míg a teológus szak szabadságában erősen korlátozva, a szükséges struktúra kialakításának feltétele és lehetősége nélkül csak egyházi finanszírozással létezhetett. A rendszerváltást követő években teljesen önerőből igyekeztünk szabadságunkat felhasználva megfelelni az új elvárásoknak és feladatoknak. Intézményünk fejlődésének dinamikája és a jelenlegi helyzet objektív értékelése, más intézményekkel való egybevetése csak abban az esetben reális, ha számolunk az elmúlt évtizedek ellehetetlenülésével, melyet tudatos rombolás és mindennemű fejlődés megakadályozása eredményezett minden szinten.

1. Célunk olyan struktúra és intézményi rendszer kialakítása, mely megfelel a jelenlegi elvárásoknak és a küldetésnyilatkozatban, valamint a szabályzatokban előírt egyházi és állami előírásoknak.

Fontosabb részei:

- a sajátosságok megőrzése mellett tanulmányi téren az egységes felvételi rendszerbe integrálható felvételi eljárás kialakítása és bevezetése;
- a gazdasági osztály felszerelése és felkészítése az ún. belső elszámolásról az állami és egyéb pályázati támogatásnak megfelelő szintű elszámolásra való teljes átállásra;
- a tanulmányi osztály felfejlesztése az intézmény jellegéből adódó feladatok ellátására a megfelelő adatszolgáltatás és a kiterjedt kapcsolatok biztosítása érdekében;
- a tudományos munka hátterének biztosítása megfelelő szakkönyvtár, számítógépes rendszer, illetve internet hálózat segítségével.

2. Terveink között szerepel olyan szintű oktatás biztosítása, mely megfelel az egyházi előírásoknak, a Nemzeti felsőoktatási törvénynek, valamint az intézmény küldetésének:

- a hallgatók számára több idegen nyelv elsajátításának, a szabadon választható tantárgyak bőséges kínálatának és az intézmények közti átjárhatóságnak a biztosítása;
- a képzés szintjének megfelelő nemzetközileg elismert egyetemi (bakkalaureátusi) szintű oklevél kiadásának biztosítása a teológus szakon, míg a katekéta-lekipásztori munkatárs alapképzésnek és a hittanár-nevelőtanár mester- és osztatlan képzésnek a nemzetközi katekétikai rendszerbe való beilleszkedés feltételeinek megteremtése;
- megfelelő támogatással segíteni és integrálni a főiskolai tanárok és hallgatók kutatómunkáját, erőfeszítéseit;
- mindegyik szakon a szükséges továbbképzés és támogatás lehetőségének megteremtése;
- ennek nélkülözhetetlen feltétele volt a hallgatói számítástechnikai gépterem létrehozása, a győri főiskolák könyvtáraival egybehangolt közös könyvtári szolgáltatás kialakítása, valamint hozzáférhetőség biztosítása egyházi könyvtárak adatbázisaihoz.

3. Célkitűzéseink közé tartozik a megindult fejlődés és az eddig elért eredmények biztosítása:

- a teológus szak Pápai Lateráni Egyetemhez való affiliációjának megtartása;
- a bakkalaureátusi szint megtartása megköveteli az intézménytől a szükséges személyi és kutatási feltételek biztosítását;
- a tanárok számára lehetővé tenni megfelelő szintű – konferenciákon való részvétel mellett – tanulmányok publikálásával, előadások, illetve kurzusok megtartásával a nemzetközi kutatási programokba való integrálódást;
- a hallgatók számára az oktatás minőségének megfelelő szintű oklevél adása mellett, vendégelőadók megismerése, valamint külföldi intézményekben szakirányú továbbképzés lehetőségének biztosítása;
- a hittanár szakok közoktatási intézményekkel való kapcsolatainak megszilárdítása, illetve a hasonló nemzetközi intézményekkel való szakmai kapcsolatainak kitágítása;
- a tanáraink végzettségének elismerésével megnyílt út folytatása a tudományos kutatás terén. Konferenciák szervezésével, megfelelő háttér és munkakör kialakításával ennek biztosítása;
- a hallgatók kutatásainak, szakdolgozatainak bekapcsolása a TDK-ba;
- a régió világi papjainak, szerzeteseinek, hittanárainak és hitoktatóinak posztgraduális oktatása;
- a régió óvodapedagógusainak, tanítóinak és tanárainak a továbbképzését biztosítani, ehhez a megfelelő szakirányú továbbképzéseket indítani;
- a képzési kínálat bővítése;
- a tehetséges és szociálisan hátrányos helyzetű hallgatók ösztöndíjjal történő támogatása.

Győr, 2016. június 10.

Dr. Lukácsi Zoltán
rektor